

Súd: Okresný súd Kežmarok
Spisová značka: 5Csp/44/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8420200772
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 01. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Salajová
ECLI: ECLI:SK:OSKK:2021:8420200772.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Kežmarok sudkyňou JUDr. Zuzanou Salajovou v právnej veci žalobcu P. právne zast. JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom, Advokátska kancelária Svidník, so sídlom ul. Sov. hrdinov 163/66, 089 01 Svidník, proti žalovanému TELERVIS PLUS, a.s., Staré Grunty 7, 841 04 Bratislava, IČO: 35 717 769, právne zast. STRELÁK & Partners, s.r.o., so sídlom Záhradnícka 46, 821 08 Bratislava, IČO: 52 451 747, o primerané finančné zabezpečenia vo výške 696,40 eur, takto

rozhodol:

Žalovaný je p o v i n n ý uhradiť žalobcovi sumu 284 eur v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

V prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a .

P r i z n á v a žalobcovi vo vzťahu k žalovanému na náhradu trov konania v celom rozsahu s tým, že o výške trov bude rozhodnuté samostatným uznesením, ktoré vydá po právoplatnosti tohto rozsudku vyšší súdny úradník.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca podal dňa 12. 05. 2020 na tunajší súd žalobu, ktorou žiadala o primerané finančné zadostučinenie vo výške 696,40 eur.

2. Žalobu odôvodnil tým, že v konaní vedenom na Okresnom súde Kežmarok pod sp. zn. 8C/122/2015 bol ako žalobca v postavení spotrebiteľa, pričom podanou žalobou sa domáhal vydania bezdôvodného obohatenia vo výške 96,40 eur s príslušenstvom a určenia neprijateľnosti zmluvných podmienok v Zmluve o spotrebiteľskom úvere č. 420133749 zo dňa 29. 11. 2013. Okresný súd Kežmarok podanej žalobe vyhovel v celom rozsahu rozsudkom pre zmeškanie zo dňa 31.08.2018, ktorým žalovanému uložil povinnosť vydať žalobcovi bezdôvodné obohatenia vo výške 96,40 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,05% ročne zo sumy 96,40 eur, odo dňa nasledujúceho po dni doručenia žaloby žalovanému do zaplatenia, to všetko v lehote 3 dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti tohto rozsudku. Súd určil, že zmluvná podmienka v Zmluve o spotrebiteľskom úvere č. 420133749 z 29. 11. 2013 v znení - „Za poskytnutie úveru si veriteľ účtuje servisný poplatok vo výške 18 % z istiny,“ - je neprijateľná. Súd určil, že zmluvná podmienka v zmluve o poskytovaní domáceho servisu zo dňa 29. 11. 2013, v bode 2.2.: „Klient sa zaväzuje využívať domáci servis a zaplatiť poskytovateľovi odmenu v celkovej výške 327,60 eur a to v pravidelných 3 mesačných splátkach vo výške 109,20 eur, je neprijateľná. Predmetný rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 19. 10. 2018.

Poukázal na odôvodnenie citovaného rozsudku, podľa ktorého v čase uzatvorenia úverovej zmluvy žalovaná nemala inú vôľu než tú, ktorá smerovala k získaniu úveru na nákup konkrétneho spotrebného tovaru. Nedostatok jej vôle uzatvoriť zmluvu o revolvingovom úvere spôsobuje teda absolútnu neplatnosť tohto právneho úkonu podľa ustanovenia § 37 ods. 1 OZ. Konanie žalobcu pri uzatváraní zmluvy

o revolvingovom úvere má navyše znaky nekalosti, čo nie je v súlade so zásadou dobrých mravov uplatňovanou v spoločnosti.

3. Na základe výsledkov konania vedeného pod sp. zn. 8C/122/2015 žalobca podľa ustanovenia § 3 ods. 5 tretia veta Zák. č. 250/2007 Z. z. uplatnil právo na primerané finančné zadostučinenie a to od žalovaného, ktorý za porušenie práva zodpovedá. Žalobca si uplatnil satisfakciu za porušenie jej spotrebiteľských práv, pretože svoje práva musela brániť v pôvodnom konaní. Poukázal na to, že primerané finančné zadostučinenie má mať sankčnú a odradzujúcu funkciu, aby sa dodávateľ nedopúšťal recidívy. Zároveň má mať aj funkciu relutárnu. Žalovaný v zmluve o spotrebiteľskom úvere č. 42013 3749 nielenže používal neprijateľné zmluvné podmienky, ale tiež konal spôsobom, ktorý je možné považovať za nekalé obchodné praktiky a v rozpore s dobrými mravmi, v snahe obohatiť sa o sumu 96,40 eur, čiže zo strany žalovaného sa jednalo o viacnásobné porušenia práva. Pokiaľ ide o výšku primeraného finančného zadostučinenia žalobca uplatnil sumu 696,40 eur, čo zodpovedá sume, o ktorú sa chcel žalovaný na jeho úkor bezdôvodne obohatiť vo výške 96,40 eur a za dve neprijateľné zmluvné podmienky žiadal 600 eur

4. Žalovaný sa k žalobe vyjadril tak, že uplatnený nárok v celom rozsahu neuznáva.

5. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa so žalobou a jej prílohami, spisom tunajšieho súdu sp. zn. 8C/122/2015, písomným vyjadrením žalovaného zo dňa 08.12.2020, vylúčením žalobcu, vylúčením právneho zástupcu žalobcu a zistil nasledovný skutkový stav:

6. Zo spisu tunajšieho súdu sp. zn. 8C/122/2015 súd zistil, že na návrh žalobcu bolo vedené konanie voči žalovanému o vydanie bezdôvodného obohatenia a určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky. Rozsudkom č. k. 8C/122/2015 - 115 zo dňa 31. 08. 2018 bolo právoplatne rozhodnuté o tom, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 96,40 eur s príslušenstvom a zároveň bolo určené, že zmluvná podmienka v Zmluve o spotrebiteľskom úvere č. 420133749 z 29. 11. 2013 v znení: „Za poskytnutie úveru si veriteľ účtuje servisný poplatok vo výške 18% z istiny,“ - je neprijateľná. Súd určil, že zmluvná podmienka v zmluve o poskytovaní domáceho servisu zo dňa 29. 11. 2013, v bode 2.2.: „Klient sa zaväzuje využívať domáci servis a zaplatiť poskytovateľovi odmenu v celkovej výške 327,60 eur a to v pravidelných 3 mesačných splátkach vo výške 109,20 eur. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 19. 10. 2018. V odôvodnení rozsudku súd uviedol, že obsahom spisu mal súd za preukázané, že žalovaný bol poučený o následkoch neospravedliveného nedostavenia sa na pojednávanie vrátane možnosti súdu rozhodnúť o žalobe rozsudkom pre zmeškanie. Na pojednávaní žalobca navrhol rozhodnúť podľa § 274 CSP, teda rozsudkom pre zmeškanie žalovaného a žalobe vyhovieť. Pretože boli splnené zákonné predpoklady, súd vy niesol rozsudok pre zmeškanie, ktorým podanej žalobe v celom rozsahu vyhovel.

7. Žalovaný vo svojom písomnom vyjadrení doručenom súdu dňa 08. 12. 2020 uviedol, že s uplatneným nárokom žalobcu nesúhlasí a považoval ho za nedôvodný a neprijateľný. Mal za to, že žiadna ujma, ktorá by odôvodňovala priznanie finančného zadostučinenia žalobcovi nevznikla. Primerané finančné zadostučinenie by malo ujmu primerane kompenzovať, nie nahrádzať. Súd je povinný vyhodnotiť všetky okolnosti prípadu a stanoviť výšku finančného zadostučinenia tak, aby spĺňala predpoklad primeranosti. Zdôvodnenie výšky primeraného finančného zadostučinenia považoval za neakceptovateľné. Žalobca arbitrálne paušalizuje výšku, resp. spôsob určovania výšky primeraného finančného zadostučinenia, čo odporuje zákonnej požiadavke pri posudzovaní primeraného finančného zadostučinenia a určovaní jeho výšky dôslednou a odôvodnenou úvahou súdu. Rovnako považoval za neakceptovateľné, aby žalobca paušálne stanovoval cenu jednej neprijateľnej zmluvnej podmienky na úroveň 300 eur a žiadal, aby sa súd v rámci svojej úvahy stotožnil s takto stanovenou výškou primeraného finančného zadostučinenia. Poukázal na skutočnosť, že žalovaný sa na úkor žalobcu, ktorý iba poukázal iba na snahu žalovaného. Ďalej uviedol, že neprijateľné zmluvné podmienky v praxi ani pri súdnom vymáhaní už dlhodobo neaplikuje a od žalovaných dlžníkov požaduje len zaplatenie poskytnutej istiny, resp. výlučne oprávnených nárokov vyplývajúcich z platnej legislatívy SR. Vzhľadom na vyššie uvedené, požadovaná výška primeraného finančného zadostučinenia nie je dôvodná, nakoľko ju považoval za neprimeranú, neadekvátnu, nereflektujúcu všetky okolnosti prípadu a žiadal žalobu zamietnuť. V prípade, že by súd mal za to, že žaloba je čo do samotného nároku na priznanie primeraného finančného zadostučinenia dôvodná, žiadal, aby súd prihliadol na všetky okolnosti a priznal žalobcovi primerané finančné zadostučinenia v nižšej sume.

8. Žalobca vo svojej výpovedi uviedol, že so žalovaným uzatvoril viacero zmlúv. Na základe zmluvy so spol. TELERVIS vyplatil všetko, no spoločnosť stále od neho chcela nejaké finančné prostriedky. Kontaktovali ho telefonicky. Musel zháňať právnik, aby mohol v konaní sp. zn. 8C/122/2015 brániť svoje práva. Bolo to pre neho stresujúce. On spol. TELERVIS predbehol, nakoľko skôr uplatnil žalobu o vydanie bezdôvodného obohatenia a určenia neprijateľnosti zmluvných podmienok, keďže mal za to, že všetko, čo si od spoločnosti požičal aj v plnej výške vrátil. Stálo ho to nemalé úsilie, nakoľko sám nemá právnické vzdelanie, preto musel nájsť a kontaktovať právnika. Súdne konania neprospievajú jeho zdravotnému stavu, má oparovanú chrbticu a skrz týchto súdnych konaní sa mu zhoršil zdravotný stav. Pokiaľ ide o výšku primeraného finančného zadosťučinenia sumu 696,40 eur považoval primeranú na to, aby boli dosiahnuté všetky zákonodarcom mienené funkcie primeraného finančného zadosťučinenia. Žalovaný mu zaplatil sumu určenú rozsudkom tunajšieho súdu sp. zn. 8C/122/2015, avšak k plneniu došlo až potom, čo bolo vydané upovedomenie o začatí exekúcie, teda nejednalo sa , o dobrovoľné plnenie.

9. Právny zástupca žalobcu vo svojej výpovedi na pojednávaní uviedol, že žalobca sa domáha primeraného finančného zadosťučinenia vo výške 696,40 eur za to, že ako spotrebiteľ bol úspešný pri obrane svojich práv. Mal za to, že bola naplnená hypotéza § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa. Pokiaľ ide o výške primeraného finančného zadosťučinenia, uviedol, že neexistuje žiadne zákonné ustanovenie ani žiadna metodika, akým spôsobom dospieť k výške primeraného finančného zadosťučinenia. Pri výpočte vychádzal z predmetu pôvodného konania a za každú neprijateľnú zmluvnú podmienku žiadal 300 eur, ktorú žalovaná spoločnosť zakomponovala do spotrebiteľskej zmluvy a sumu 96,40 eur, ktorú žaloval žalobca, keďže o túto sumu sa žalovaná spoločnosť ma úkor žalobcu obohatila. Európsky súd pre ľudské práva sa doposiaľ nezaoberal obdobnou vecou, v ktorej by bolo riešené primerané finančné zadosťučinenie podľa § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa. Aj keď a pojmovo môže zdať primerané finančné zadosťučinenie v spotrebiteľských veciach blízke ochrane osobnosti podľa § 13 OZ, jedná sa pojmovo o obdobné inštitúty, avšak samotný cieľ a zmysel týchto inštitútov sú odlišné. Kým v konaní podľa § 13 OZ má žalobca nárok na nemajetkovú ujmu v peniazoch len v prípadoch, keď nepostačuje ospravedlnenie za porušenie jeho práva a je potrebné dosiahnuť resp. zavrieť nápravu peniazmi, tak primerané finančné zadosťučinenie podľa zákona o ochrane spotrebiteľa má primárne slúžiť na potrestanie veriteľa za konanie, ktoré bolo v rozpore so spotrebiteľským právom. Mal za to, že podaná žaloba je dôvodná a žiadal, aby jej súd v celom rozsahu vyhovel. Uplatnil si náhradu trov konania.

10. Vykonaným dokazovaním mal súd za preukázané, že podaná žaloba je dôvodná čo do základu, nie však čo do uplatnenej výšky.

11. Podľa § 1 ods. 2 zákona NR SR č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej Zákon o spotrebiteľských úveroch), spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

Podľa § 52 ods. 1, 2 a 3 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej Občiansky zákonník) platného a účinného v rozhodnom období, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľom je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1 a 5 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len neprijateľná podmienka). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 53a Občianskeho zákonníka, ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným

spôsobom neovplyvňuje alebo vo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Dodávateľ má rovnakú povinnosť aj vtedy, ak mu na základe takejto podmienky súd uložil vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadostučinenie. Rovnakú povinnosť má aj právny nástupca dodávateľa.

Podľa § 54 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

12. Podľa § 1 ods. 2 zákona NR SR č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov účinného v čase uzatvárania zmluvy (ďalej Zákon) spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

13. Podľa citovaného ustanovenia § 3 ods. 5 Zákona o ochrane spotrebiteľa účinného v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere zo dňa 29.11.2013, v znení platnom od 10.06.2013 do 31.01.2014, ktoré je pre rozhodnutie veci rozhodujúce; proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav, a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované voči všetkým spotrebiteľom (ďalej kolektívne záujmy spotrebiteľov). Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadostučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

Podľa ust. § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, platného v čase uzavretia zmluvy 29. 11. 2013, každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách.

Podľa § 4 ods. 2 Zákona o ochrane spotrebiteľa predávajúci nesmie ukladať spotrebiteľovi povinnosti bez právneho dôvodu, upierať spotrebiteľovi práva podľa § 3, používať nekalé obchodné praktiky a neprijateľné podmienky v spotrebiteľských zmluvách

14. Podľa čl. 6 ods. 1 Smernice Rady č. 93/13/EHS z 05. 04. 1993 členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok.

Podľa čl. 7 ods. 1 Smernice Rady č. 93/13/EHS z 05. 04. 1993 členské štáty zabezpečia, aby v záujme spotrebiteľov a súťažiacich existovali primerané a účinné prostriedky, ktoré by zabránili súvislému uplatňovaniu nekalých podmienok v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľmi zo strany predajcov alebo dodávateľov.

15. V prejednávanej veci je predmetom konania nárok žalobcu opierajúci sa o ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa. Podľa poslednej vety tohto ustanovenia, spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadostučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá. Predpokladmi pre uplatnenie práva na primerané finančné zadostučinenie je porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom a zároveň úspešný uplatnený nárok, ktorý vznikol porušením práv spotrebiteľa, teda práv nie len podľa zákona č. 250/2007 Z. z., ale aj práv podľa piatej hlavy prvej časti Občianskeho zákonníka, zákona o spotrebiteľských úveroch prípadne iných predpisov.

16. Najvyšší súd Slovenskej republiky konštatoval, že pod úspešným uplatnením porušenia práva alebo povinnosti v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť úspešné uplatnenie konkrétneho nároku z porušenia práva alebo povinnosti napr. nároku na náhradu škody, na vydanie bezdôvodného obohatenia alebo aj na určenie neprijateľnosti konkrétne vymedzenej podmienky používanej v spotrebiteľskej zmluve (pozri uznesenie NS SR, sp. zn. 6Cdo/389/2015 zo dňa 14. 09. 2016). Uplatnením práva však nemožno rozumieť iba podanie žaloby spotrebiteľom, ale takýmto konaním je aj účinná obrana spotrebiteľa v konaní začatom na podnet dodávateľa (pozri rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 2Co/118/2017 zo dňa 18. 04. 2018 bod 9 odôvodnenia, rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 20co/280/2016 zo dňa 30. 11. 2017 bod 10 odôvodnenia)

17. V súvislosti s výkladom samotného pojmu „úspešné uplatnenie práva“ zo strany spotrebiteľa, súd tiež poukazuje na interpretačné pravidlo citované v rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 Obdo 45/2012 zo dňa 24. 06. 2013, podľa ktorého „pri nejednoznačnom výklade akejkoľvek problematiky týkajúcej sa ochrany spotrebiteľa, je potrebné uprednostniť vždy ten výklad, ktorý sleduje záujem spotrebiteľa“.

18. Cieľom finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného práva spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany. Zákon nevyžaduje pre vznik tohto práva, aby spotrebiteľovi bola privedená nejaká ujma. Samotná povaha primeraného finančného zadosťučinenia neumožňuje jeho priame vyčíslenie, preto súdu nemusia byť predložené dôkazy o existencii ujmy, pretože stačí, ak tá ujma tu je. Bez právneho významu je, či ujma spotrebiteľovi reálne vznikla, pretože postačuje iba možnosť vzniku takejto ujmy.

19. V danej právnej veci mal súd jednoznačne za preukázané, že v konaní vedenom na tunajšom súde pod sp. zn. 8C/122/2015, žalobca si úspešne uplatnil svoje právo ako spotrebiteľ a žalovaný bol zaviazaný vydať mu bezdôvodné obohatenie, ktoré nadobudol titulom plnenia zo strany žalobcu na základe spotrebiteľskej úverovej zmluvy, ktorá bola medzi nimi uzatvorená. Súd vychádzal z toho, že sa jedná o spotrebiteľský právny vzťah, žalobca poskytol žalovanému peňažné plnenie na základe zmluvných podmienok, ktoré súd vyhlásil za neprijateľné a teda neplatné.

20. Na tomto mieste súd považuje za potrebné uviesť, že bol to práve žalovaný, ktorý nepostupoval s odbornou starostlivosťou a koncipoval obsah formulárovej zmluvy o spotrebiteľskom úvere, pričom do nej zakomponoval neprijateľné podmienky. V takýchto prípadoch súd opakovane vo svojich rozhodnutiach skonštatoval, že „žalovaná obchodná spoločnosť je poskytovateľom spotrebiteľských úverov na profesionálnej báze, preto sa predpokladá u takýchto spoločností vyššia odborná úroveň a aj zodpovednosť za porušenie zmluvných povinností. Právnych predpisov je nevyvrátiteľná. Žalovaný ako nebankový subjekt má dlhodobo v predmete svojej činnosti poskytovanie úverov, a teda jeho povinnosťou bolo poznať a dodržiavať právne predpisy vzťahujúce sa na poskytovanie úverov. Žalovaný ako odborná organizácia, nebankový subjekt, pri uzatváraní zmluvy koná evidentne úmyselne so snahou dosiahnutia zisku, preto takýto subjekt nesie aj väčšiu zodpovednosť za férové pravidlá pri poskytovaní úveru a dôsledky z porušenia zákonných povinností.“

21. Vychádzajúc z uvedeného porušenia práv žalobcu ako spotrebiteľa zo strany žalovaného, intenzity zásahu do práv spotrebiteľa, výšky nedôvodne požadovanej sumy žalovaným, dĺžky trvania závadného stavu a konania a objektívnej spôsobilosti tohto konania vyvolať negatívne dôsledky v súkromnom a spoločenskom živote žalobcu, považoval súd právny základ nároku na finančné zadosťučinenie za plne dôvodný.

Účelom poskytnutia zadosťučinenia je odčinenie útrap, keď sú voči spotrebiteľovi uplatňované nezákonné nároky alebo je vystavený bezprostrednej hrozbe nezákonných nárokov, je bezdôvodne sankcionovaný, znevýhodňovaný, diskriminovaný. Poskytnutie zadosťučinenia nie je sankcia za samotnú existenciu neprijateľnej zmluvnej podmienky, aj keď určitý odstrašujúci a preventívny účinok je v zadosťučinení obsiahnutý.

22. Sporná však je výška primeraného finančného zadosťučinenia. Pri stanovení výšky treba vychádzať zo závažnosti vzniknutej resp. hroziacej ujmy, okolností tak na strane žalobcu ako aj žalovaného, okolností, za ktorých došlo k porušeniu práva žalobcu. Pri určení výšky finančného zadosťučinenia

sa nemožno striktne držať ujmy, ktorá žalobcovi objektívne hrozila, resp. ktorá mu vznikla. Inštitút primeraného finančného zadosťučinenia nemôže slúžiť na finančné obohatenie sa žalobcu, resp. na kompenzáciu jeho majetkovej škody, ale v danom prípade musí zostať na úrovni a vo funkcii účinného a odradzujúceho prostriedku ochrany (uznesenie Krajského súdu v Prešove zo dňa 16. 11. 2017 č. k. 17Co/134/2017 - 71).

23. Pokiaľ ide o výšku finančného zadosťučinenia, táto závisí od úvahy súdu. Pri jej určovaní sa zohľadňujú rôzne kritériá, a to intenzita, časové trvanie závadného konania, satisfakčná a sankčná funkcia a pod. V dôsledku konania žalovaného žalobca musel chrániť svoje spotrebiteľské práva súdnou cestou, s čím súvisí vynakladanie prostriedkov a času na vyhľadanie odbornej pomoci. Nie je snáď ani potrebné pripomínať, že súdne konania sú stresujúcim zážitkom, vyplývajúcim z obáv z výsledku sporu, či možnosti vzniku ďalšej majetkovej ujmy v podobe náhrady trov konania protistrane, v prípade neúspechu v konaní. Súd tiež je toho názoru, že konanie žalovaného je vo vzťahu ku žalobcovi o to závažnejšie, že opakovane bolo judikované aj v iných súdnych konaniach, v ktorých či už na strane žalobcu alebo na strane žalovaného vystupoval žalovaný, že zmluvy o spotrebiteľskom úvere uzatvárané žalovaným so svojimi zákazníkmi obsahujú neprijateľné zmluvné podmienky a v mnohých prípadoch nespĺňajú náležitosti v zmysle ust. § 9 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a považujú sa za bezúročné a bez poplatkov, a aj napriek tomu v konaní vedenom pod sp. zn. 8C/122/2015, žalovaný trval na ich prijateľnosti a tiež na tom, že zmluva o spotrebiteľskom úvere spĺňa všetky zákonom požadované náležitosti (čl. 44 a nasl. spisu OS KK sp. zn. 8C/0122/2015)

24. Poskytnutie zadosťučinenia nie je sankcia za samotnú existenciu neprijateľnej zmluvnej podmienky, aj keď určitý odstrašujúci a preventívny účinok je v zadosťučinení obsiahnutý. Inštitút primeraného finančného zadosťučinenia na účely ochrany spotrebiteľa musí spĺňať požiadavku účinného, výchovného a odradzujúceho prostriedku ochrany. Pri určovaní jej výšky je spravodlivé a logické, aby táto vychádzala z ujmy, ktorá spotrebiteľovi až do vydania bezdôvodného obohatenia bola spôsobená.

25. Súd priznal žalobcovi primerané finančné zadosťučinenie, pretože mal za preukázané splnenie zákonných podmienok na jeho priznanie a to podľa ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, avšak nie v o výške ako žiadal žalobca, ale vo výške 284 eur. Táto suma pozostáva z 50 % zo sumy 96,40 eur, ktorú žiadal priznať titulom bezdôvodného obohatenia, zo sumy 72 eur, ktorá predstavuje 50 % zo sumy 144 eur, ktorá bola vyčíslená ako servisný poplatok vo výške 18 % istiny (za poskytnutie úveru si veriteľ účtuje poplatok vo výške 18 % istiny - 800 eur, čo činí 144 eur) a ktorú súd určil za neprijateľnú zmluvnú podmienku a druhá zmluvná podmienka v zmluve o poskytovaní domáceho servisu, ktorou bola určená za neprijateľnú odmena v celkovej výške 327,60 eur a z tejto sumy 50 % činí 163,80 eur. Súd nepriznal za každú neprijateľnú podmienku 300 eur, tak ako žiadal žalobca, nakoľko obe zmluvné podmienky, ktoré boli v pôvodnom konaní určené za neprijateľné, boli určené sumou, a to pokiaľ išlo o servisný poplatok bolo to 18% z istiny a v prípade druhej zmluvnej podmienky bola odmena za využívanie domáceho poplatku 327,60 eur.

26. Predpokladom na jeho priznanie je úspešné uplatnenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitným predpisom zo strany spotrebiteľa na súde. Na vznik tohto práva sa nevyžaduje privodenie nejakej ujmy ale postačuje, že k takému porušeniu dôjde. Súd mal za preukázané, že žalobca bol v konaní vedenom na tunajšom súde pod sp. zn. 8C/122/2015 úspešný, pretože súd v tomto konaní deklaroval porušenie práv spotrebiteľa, nakoľko súd mu priznal bezdôvodné obohatenia a určil 2 zmluvné podmienky za neprijateľné. Výšku primeraného finančného zadosťučinenia určuje súd voľnou úvahou a to s prihliadnutím na okolnosti konkrétneho prípadu. Súd je však toho názoru, že poskytovanie právnej ochrany dôsledku porušenia práv strán sporu má byť vyvážené.

27. Súd preto zohľadnil, že žalobca utrpel ujmu vo sfére jej rodinného, súkromného a spoločenského života, čo vyplynulo z výsluchu žalobcu na pojednávaní. Poukázal na stres a napätie, ktoré malo dopad najmä na jeho zdravotný stav. Taktiež je potrebné uviesť, že napriek tomu, že žalobca úver splatil, bol obťažovaný telefonátmi žalovaného o splatenie úveru. Preto, aby preukázal splatenie celého dlhu a jeho preplatenie, musel kontaktovať právnik, vynaložiť finančné prostriedky na obranu svojich práv spotrebiteľa. Musel sa zúčastňovať pojednávaní, ktoré boli pre neho stresujúce a nepriaznivo vplývali na jeho zdravotný stav.

Súd mal však za preukázané aj to, že žalobca čerpal viacero úverov od žalobcu, čo potvrdil samotný žalobca v o svojej výpovedi na pojednávaní. Žalobca spolu s manželkou v ťaživej finančnej situácii oslovili žalovaného opakovane, aby získali od neho úvery a tieto splácali. Teda súd mal za preukázané, že ujma žalobcovi vznikla nielen s poskytnutím úveru na základe Zmluvy o spotrebiteľskom úvere zo dňa 29. 11. 2013, kde konanie prebiehalo na tunajšom súde pod sp. zn. 8C/122/2015. Súd má za preukázané, že táto ujma vznikla žalobcovi na základe viacerých úverov, poskytnutých mu zo strany žalovaného.

28. Pri rozhodovaní o výške primeraného finančného zadosťučinenia súd prihliadol aj na to, že žalobca dobrovoľne uzatvoril so spoločnosťou žalovaného zmluvu o úvere, hoci mal možnosť túto zmluvu nepodpísať, resp. robiť úkony k tomu, aby ochránil svoje práva, už skôr hľadať právnu pomoc tak, ako to urobil neskôr. Súd má preto za to, že sčasti aj žalobca zavinil uzatvorenie tejto zmluvy a tým aj vyvolávanie sporov.

29. Súd akceptuje, že základ nároku je daný, ale čo sa týka výšky, tu súd nevyhovel žalobe žalobcu v celom rozsahu. Vzhľadom na uvedené skutočnosti, závažnosť ujmy, okolností na strane žalobcu i žalovaného, ako aj okolností, za ktorých došlo k porušeniu práva žalobcu, podľa úvahy súdu, je postačujúce primerané finančné zadosťučinenie 284 eur a v prevyšujúcej časti súd žalobu žalobcu zamietol.

30. Podľa § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej CSP) súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Podľa druhého odseku tohto ustanovenia ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. O výške náhrady trov konania v takom prípade v zmysle § 262 ods. 2 CSP rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

V danej veci sa žalobca voči žalovanému domáhal zaplataenia primeraného finančného zadosťučinenia v zmysle ustanovenia §3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa. Súd žalobe žalobcu vyhovel a teda žalobca bol v konaní úspešný, keďže účinne sa domohol svojich práv. Žalobca si uplatnil nárok na finančné zadosťučinenie v sume 696,40 eur. Stanovenie výšky primeraného finančného zadosťučinenia v danej veci však záviselo od úvahy súdu. Spravodlivému usporiadaniu vecí preto zodpovedá len také rozhodnutie, kedy žalobcovi bude priznaný nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu (čl. 2 ods. 1 C.s.p.). Súd rozhodol o nároku na náhradu trov konania podľa ustanovenia §262 ods. 1 Civilného sporového poriadku, pričom o výške tejto náhrady trov konania bude rozhodnuté po právoplatnosti tohto rozsudku v zmysle ods. 2 citovaného ustanovenia.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.